

Verksamhetsberättelse för 2015

Naturskyddsföreningen i Kalix

Styrelsesammansättning under året:

Ordförande:	Birgitta Landberg
Sekreterare:	Peder Andersson
Kassör:	Kerstin Haraldsson
Ledamöter:	Hans Rönkvist Thore Alm
Suppleant:	Rose-Marie Henriksson
Valberedning:	Vakant
Revisorer:	Elisabeth Bäckman Karl Söderholm
Revisor suppleant:	Eskil Johansson

Firmatecknare: Birgitta Landberg, Gammelgården 392, 952 92 Kalix
Kerstin Haraldsson, Fågelsångsvägen 21, 952 35 Kalix

Organisationsnummer 897 600 29 18
Postgiro: 48 45 74 - 9

Styrelsearbetet

Styrelsen har under 2015, förutom årsmötet, haft 4 protokollförda möten. Dessutom har Sandskärsgruppen sammanträtt ett antal gånger. Antalet registrerade medlemmar 31/12 2015 var 212. Föreningen samarbetar med andra organisationer för att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter.

Program under 2015

Årsmöte 2015

Årsmöte hölls den 22 februari i prästgården med ca 13 deltagare på plats.

Huggormssafari Fredag den 1 maj

Duggregn och snål sydlig vind samt endast 3 plusgrader, gjorde att vi inte hade de optimala väderbetingelserna då vi skulle studera våra vänner huggormarna.

Jag hade dagen innan varit ute och kontrollerat hur det såg ut på klapperstensfältet där ormarna håller till och hittade då en stor mörkbrun huggormshona som låg och sög i sig värmen från den gassande solen. Vid Djuptjärnsskolan spelade rödvingetrastar och bergfinkar i massor bräkte från träden. Det kom bara två människor till vår samlingsplats och då vi hade väntat fem minuter över angiven samlingstid, så åkte vi bil upp till civilförsvarsmastens parkering.

Då vi kom dit så anlände ytterligare två bilar med ytterligare sex personer i. Det gick lätt att ta sig upp till klapperstensfältet, men hur vi än letade så kunde vi inte hitta några huggormar denna gång. Ingen var ledsen för det och det medhavda fiket smakade alldeles utmärkt.

Vänligen Christer Nilsson

Framtidsveckan 18-24 maj genomfördes i samarbete med Studieförbundet.

Föredrag i Kalix Folkets Hus café: Göran Lidén Svamp från skog till bord; Erik Söderlund Fisk om reproduktion, fisketurism och den vilda laxen; Ingvar Johansson Klimatsmarta lösningar för uppvärmning.

Kalix Galleria: Utställningar och föreläsningar ABF: Sune Isaksson Trädgårdsväxter; Allan fogman Bikupor och humleholkar.

På Galleriatorget: cykeltyper och tillbehör Intersport; kläder och skor för promenad och löpning Team Sportia.

Roady i Töre serverar hela veckan hållbar och lokalproducerad mat i restaurangen.

Påläng: utställning av gamla saker, loppmarknad, fika och barnaktiviteter i skolans gymnasal.

Törehamn: Skapa med Maria Landi.

Svartvikens jordbruk: Lotta och Johan Lindbäck visning och försäljning av gårdens produkter.

Metträsket: Kalix Sportfiskeklubb bjuder på fika och information i klubbstugan, Göran Östlund.

Bondersbyn: Getagård hos Jaana Alamäki.

Vandring Sockenträsket runt med Anna Häggström, STF Östra Norrbotten.

Skattjakt, geocaching med Petra Forslund.

Nationalälvdagen Lördag den 15 augusti 20-årsjubileum

NF i Kalix, Fiskemuséet och Kommittén för Kaitum- och Kalixälvars Bevarande arrangerade ett heldagsprogram för att uppmärksamma Nationalälvdagens 20-årsjubileum.

06.10 – 07.50: Sveriges Radios Naturmorgonprogram hade ett antal inslag från **JOCKFALL i Kalixälven**. **Thomas Öberg** var programledare och med hjälp av experter speglades liv och verksamhet längs älven. **Bröderna Landin**, delade med sig av fisketeknik och resultatet av årets laxvandring. De rekommenderar gäster att använda sig av "catch- and releasefiske" för att bidra till ökning av den ursprungliga laxpopulationen och att av personliga skäl avstå från konsumtion p gr av de fortfarande höga dioxin- halterna i fisken. Genom en ökande fisketurism finns förhoppningar om fler arbetstillfällen.

Länsstyrelsens fiskebiolog Stefan Stridsman demonstrerade laxtrappan, utrustad med modern elektronisk teknik, där man på video kan se lax, harr, öring, sik och braxen kämpa upp mot sina lekvatten. Under 2015 har 5700 laxar passerat Jockfall – att jämföra med 57 000 i Kattilakoski i Torneälven. Utför älven uppskattar man mängden passerande smolt till ca 500 000. Forskning pågår för att ta reda på dioxinkällan och hur de feta fiskarna lax och strömming får i sig giftet.

Älvräddarnas ordf. Christer Borg framhöll det oskattbara värdet av en fri, levande och orörd älv. Enligt riksdagsbeslut skall inga fler älvar byggas ut och därmed försvann det akuta utbyggnadshotet. Jämfört med Canada, som har en grundlagsskyddad lag mot utbyggnad, kan ett annat riksdagsbeslut snabbt förändra situationen. Älvräddarna har sedan 2010 ändrat inriktningen på sitt arbete till att påverka kraftverksföretagen att underlätta fiskarnas vandring till lekvattnen genom att bygga fiskvägar runt kraftverksdammarna.

Landsbygdsutvecklaren i Kalix, **Ann-Mari Andersson**, demonstrerade den urgamla fiskemetoden "håvning" i **Långforsen, BONDERSBYN**. Hon påminde om den stora betydelse jordbruket och de tre större vattendragen i vår kommun: Sangis- Kalix- och Töreälvarna haft för befolkningens försörjning. De är flacka och har tidigare också varit viktiga transportleder. Under en period skapade flottningen arbetstillfällen och i nutid kan sportfisketurism bidra till befolkningens försörjning.

10.00 VASSHOLMEN, som ligger mitt ute i Kalixälven: **Gudstjänst.**

Komminister **Hanna Johnselius** predikan utgick från Första Korintierbrevet kap. 12: verserna 4 – 11. **Katarina Hultbäck** var organist och avslutade med solosång.

13.00 FOLKETS HUS: "Älskade Älv". Ett kärleksfullt kåseri till bilder av **Thomas Öberg**, ofta hörd naturskildrare i P1:s Naturmorgon. En av åhörarna berättade senare, att hon regelbundet på lördagsmorgnarna ligger kvar i sängen och lyssnar på Naturmorgon. Hon var helt begeistrad över Thomas Öbergs förmåga att åskådliggöra älvarnas liv från istiden och den varje år fortgående men omärkliga förändringen.

17.00 FISKEKAJEN: Musikunderhållning av **Pia Ronkainen** och **Lars-Göran Worrsjö**, som också ledde **allsång** med publiken. Kaffe, laxsmörgås & hembakt serverades.

19.15 Kerstin Rönnqvist framförde tre dikter av Norrbottens- poeterna **Bengt V. Wall**, **Siv Cedering** och **Bengt Pohjanen**. De har var och en sin mycket personliga känsla för vatten.

19.30 Älvräddarnas ordf. Christer Borg lyckönskade oss kalixbor att få leva vid en fritt strömmande älv. Han bor själv vid den kraftigt utbyggda Ångermanälven och jämförde den deprimerande känslan att stå vid de konstgjorda blankvattnen, med den starka känslan av styrka och skönhet i ett vatten fullt av liv och energi. Han underströk med allvar hur viktigt det är: - "att ni förstår vilken guldklimp ni har här!"

Förutom annonsering i **Reklamguiden** offentliggjordes programmet genom ett par **Facebook**- vänner. **NSD** hade påföljande måndag "En hyllning till nationalälvarna" över nästan en helsida. Alla medverkande har avtackats. Naturmorgons producent Helena Söderlund sände oss ett tack för vår positiva upplevelse av Thomas Öbergs mycket uppskattade kåseri, och vidarebefordrade den i sin tur till honom.

Det enda smolket i tacksamheten över att det mesta gick väl, var att Kalix kommun i sin Evenemangskalender inte gav någon upplysning om 20-årsjubiléet - inte förrän på fredagens eftermiddag och efter påringningar.

Kerstin Rönnqvist.

Svarthällberget i Kalix kommun

Fördelen med en sen sommar i år var att vi fann några nornor i blom den 28 juni när vi besökte Svarthällbergets naturreservat. Andra orkidéer vi hittade i det lilla kärret och vid stigen var ängs- och skogsnycklar i blom och skogsnattviol i knopp. Stor låsbräken stod vid stigen och många små månlåsbräknar fanns på berget tillsammans med kattfot, precis som de ska. Trots letande hittade vi inte fler låsbräkenarter. Andra växter som blommade var norrlandsviol, hönsbär, rödblära, vispstarr, bergslok, skogstjärna och slidstarr. Sedan det viktigaste av allt – fikastunden vid vattnet, där Jan Ahlm visade oss de miljontals år gamla spåren av kolonibildande alger på klipphällen. 12 personer deltog i vandringen.

Kerstin Haraldsson

Vegetarisk kurs i november - december

Under november och december genomfördes en vegetarisk matlagningskurs (fem kurstillfällen). 16 deltagare inspirerades att tänka sig att börja äta mer vegetarisk mat av miljö- och hälsoskäl. Kursen hölls i Manhemsskolans hemkunskapslokaler. Min mamma Gerda Wikström, som var vegetarian i ca 60 år fram till sin död vid 91 års ålder, höll i vegetariska kurser redan under 1980-talet och fick stå för hel del av receptsamlingarna. Vegetarisk mat är just nu aktuellt och många väljer numera att äta vegetariskt av miljöskäl. Vi kan se en stor förändring i debatten bland "vanligt folk" om att vi måste förändra livsstilen för att rädda klimatet.

Ulla Wikström, kursledare

Rikskonferens i Åre 22-24 maj 2015

Temat för denna konferens var Ekologisk mat och jordbruk. Parallellt med detta pågick Ungdomens miljöfestival TA MAKTEN vilket var en mycket bra kombination. Alla deltagare var välkomna på alla programpunkter.

Problemet var endast att välja.

Den för mig mest givande workshopen handlade om Vindelälvens biosfärområde där Staffan Landström från Västerbotten var en av 3 ledare. Projektet omfattar hela Vindelälvens dalgång från hav till fjäll och inkluderar Vindelälvens nationalpark och Umeälvens delta. I dag finns 7 sådana projekt i landet. Målet för projekten är att åstadkomma en hållbar landsbygdsutveckling. Man vill finna metoder för ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar verksamhet och samtidigt bevara ekosystem, arter och genetisk mångfald.

De stödjer och utvecklar natur- och kulturprojekt inklusive den samiska kulturen och vill öka lokalbefolkningens inflytande. De samarbetar med olika intressenter inom området som gårdar med betesdrift, fisketurism, annan upplevelseturism och människor bor inom området. Dessa biosfärområden ska gå före och underlätta för motsvarande verksamhet i hela landet. Vi har ju också en fantastisk älvdal att driva på ett hållbart sätt!

Jag deltog också i en utflykt där vi besökte några gårdar med ekologisk verksamhet, en med får och en annan med kor. Mycket givande, speciellt att få prata med de som driver dessa gårdar. Varje kväll och två dagar efter helgen hade lokalföreningen olika utflykter i närområdet.

Finessen med en sådan konferenshelg är att Naturskyddsföreningen inom ett ämnesområde samlar sina kunnigaste personer och duktigt folk utifrån och gör något riktigt bra av det. Åk nästa gång om du får chansen, den återkommer vart annat år!

Kerstin

Kerstin har gjort den årliga kontrollen av Willy's butik i Kalix för Bra Miljöval certifieringen

Redovisning av verksamheten vid vår stuga på Haparanda-Sandskär för år 2015

Gruppen har föreslagit två arbetsresor för föreningens stuga på Sandskär.

Tidig vår och tidig islossning gjorde att vår första resa blev så tidigt som 13-16 maj. Sedvanligt arbete, när vi väcker stugan ur sin långa vintersömn - städar, skurar, diskar upp glas och porslin samt renbäddar alla sängplatser med nytvättade sängkläder. Säkerhets och funktionskontroll av vår gasolustrustning är ett måste som vi är noga med. Detta görs av länstyrelsen när de kontrollerar sina stugor.

Arbetsresan den 4-6 september ägnades framförallt åt målningsarbete. Stugans utsatta läge gör att vi får "Falurödfärga" vart och vartannat år, framförallt södra gaveln. Inne i stugan blev bland annat taket i sovrummet målat två varv med ljusgrå färg. Bodan blev ordentligt städad från skräp och kvarglömda saker. OBS! Lämna inte personliga bra att ha saker, dom blir bara liggande.

Gruppen består av;

Birgitta Landberg - nycks och uthyrningsansvarig,

Lennart Åström

Hans Rönnkvist

Thore Alm

Referent Thore Alm

Tack alla engagerade för verksamhetsåret 2015!